

دانشجو

امام خمینی: مامظلو مین همیشه تاریخ، محروم و پاپرمن کانیم ما غیر از خداکسی را نداریم

مدت زمان
تقریبی مطالعه
نشریه:
۱۶ دقیقه

سرمقاله

علیرضا زارع

دبير انجمن اسلامی دانشجویان
دانشجوی کارشناسی مهندسی مکانیک

کد مطلب: ۱

مبدا تحولات

با مرور تاریخ معاصر، رد پای دانشگاه و دانشجو در اتفاقات حساس کشور که بعضاً موجب جهت دهنی و ایجاد موج شده است را مشاهده خواهیم کرد. دانشگاه، مکتب علمی، بستر رشدی، باشگاه خودسازی و مسیر پریچ و خم حرکت به سمت قله‌های معرفتی و دانشجو، بدنه مؤثر بر فرهنگ، آینده‌سازی، رویکرد سیاسی و اجتماعی جامعه است.

وجود تشکل‌ها و حلقوه‌های جمعی با تفکرات ناهمگون و گرایش‌های فرهنگی و سیاسی متفاوت، موجب تقویت باورها و تعامل سازنده در جهت ساخت آینده‌ای مقبول تر و نیکوتر می‌شود. اگرچه می‌بایست مراقبتی باشد بر نحوه تعامل گرایشات گوناگون که خدای ناکرده، برخی‌ها مسیر تخریب و جبهه‌گیری در پیش نگیرند و موجب سوراخ شدن کشته دانشگاه که همگی بر آن سواریم، نشوند. بنای سازه مستحکم فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و... جز با وجود تفکرات مختلف و شکل گیری رقابت سالم میان آنان، میسر نخواهد شد.

کسب علم و دانش به تنها می‌منجر به شکل گیری هویت دانشجو نمی‌شود؛ انچه دانشجو را، دانشجو کرد و می‌کند، حضور در صحنه‌های اجتماعی و سیاسی و نقش‌آفرینی جنبش‌ها و تشکل‌های دانشجویی می‌بایشد؛ از تشکل‌های وابسته و اصلاحاتی گرفته، تا تشکیلات انقلابی مستقل.

حساسیت چگونگی شکل گیری این قوه متفسک، جوان روشنفکر و فرزندان ایرانی، انچنان حساس و حیاتی است که همواره دانشگاه مرکز هجوم فرهنگی، هسته اصلی برای ایجاد تنشهای اجتماعی و اضمحلال نرم یک حاکمیت و جامعه، از سوی استعمارگران، گروههای فکری و احزاب مختلف بوده است.

به تعبیر امام راحل^(۱)، فاش کردن خیانت‌ها، جنایت استعمارگران، شناساندن اسلام، آگاه کردن ملت، هوشیاری نسبت به مسائل روز، دخالت در امور سیاسی، قیام در مقابل انحرافات و به زعم بنده از همه مهم‌تر، تلاش برای رهایی از واپسگی و حفظ استقلال فکری، همگی از ویژگی‌های دانشجویانست. اگرچه امروزه خط‌تقلیل نقش دانشجو توسط برخی احزاب و گروههای سیاسی حس می‌شود، که متأسفانه برخی تشکل‌ها نیز در زمین انان خوش رقصی می‌کنند و هرساله دست بیعت می‌دهند، اما هویت استقلالی و نقش تأثیری بر جریات داخلی حاکمیت، حفظ شده و ادامه دارد.

دانشگاه و تشکیلات، بالین رشد و پرورش، کسب تجربه و آمادگی است. تکلیف دانشجو در خلق حماسه‌های مطالبات اجتماعی، در انتقاد سالم و انتقادپذیری، جهادگری و ایفای نقش مؤذنی جامعه است. همه ما مسئولیتی داریم و بسته برای عدم بی تفاوتی نسبت به اجتماع و خط جامعه و جلوگیری از انحرافات سیاسی، فرهنگی و ابعاد مختلفی که از انان زنگ خطر به گوش برسد. پس بکوشیم در کنار کسب علم و دانش، مسیر تهذیب نفس، تقویت اراده و مبانی فکری را نیز در پیش بگیریم.

کتابخانه
دانشجویی
دانشجویی
دانشجویی
دانشجویی

دانشجویی

صفحه ۳

در این شم اره می خوانید:

دانشجویی ایده‌آل | شاید برای شما هم اتفاق بیافتد | حکایات دانشجویی
ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا انفسهم | اندک اندک جمع مستان من رسد
آزادی معنوی (معرفی کتاب) | همیت دانشجو | مقصد نامعین

دانشجوی ایده‌آل

مسائل روز نیز بپردازد تا بتواند با توطئه‌های دشمنان مقابله کند. تا خدای ناکرده از مسیر اصلی منحرف نشوند. بنابراین یک مقطع نیست، دانشجویی تنها عنوانی برای ورود به یک طبقه اجتماعی در جامعه نیست، دانشجویی زمان برونی دارد، دانشجویی مکتب است. مکتب الهی که روح بیگانه‌ستیزی و وطن پرستی را در کالبد افراد می‌پروراند.

بنابراین دانشجو در دانشگاه از جایگاه بسزایی برخوردار است که جایگاه او به اندازه کرامت و تقدیش، وسیع است و پردازنه. این مستلزم آن است که دانشجویان در کنار تحصیل علم باید به خودسازی و تهذیب نفس نیز بپردازند، باید قدرت اظهارنظر داشته باشد و در کنار تعلیم مفاهیم و علوم روز، به تحلیل

امروزه دانشگاه‌ها جایگاه خاص خود را در جامعه داشته و دانشجویان به عنوان افراد تحصیل کرده و فهیم می‌توانند در روند فعالیت‌های آموزشی، سیاسی و اجتماعی جامعه نقش مثبت ایفا نمایند. بنابراین دانشجویان با فعالیت‌های خود در این مکان می‌توانند اثرگذار باشند.

اما از طرفی استکبار جهانی و طاغوت، همیشه اندیشه خروج فعالیت‌های آموزشی و تربیتی دانشگاه‌ها، از مسیر الهی و مقدس خود را در سر می‌پروراند. پس می‌طلبد دانشجویان و دانشگاهیان با توجه به رهنمودهای امام راحل^(۱) و مقام معظم رهبری^(۲) در چهت پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی تلاش کرده و موجبات رشد و تعالی جامعه را بعد از رشد خود، فراهم آورد.

براساس اندیشه‌های امام راحل^(۳) می‌توان گفت که دانشگاه از نظر ایشان به عنوان یک کارخانه انسان‌سازی بسیار مهم تلقی شده و معتقد بودند که دانشجویان می‌توانند در دانشگاه، علم و ایمان را با یکدیگر همراه سازند و به عنوان یک قشر تحصیل کرده، فرایند روشگری را بدست بگیرند.

در این راستا مهمترین وظیفه دانشگاه در نظام اسلامی، انسان‌سازی و تأمین نیروی انسانی متناسب با نظام جمهوری اسلامی و آرمان‌های انقلاب است. دانشگاه هم منشأ فسادهای موجود و هم منشأ اصلاح کشور است. بسته به این که عوامل موجود اعم از اساتید و دانشجوها و... در تحقق جهت‌گیری‌های مطلوب، فعالیت‌های ثمردهی را در پیش گیرند.

لطفاً امتیاز خود به این مطلب را از ۱ (ضعیف ترین) تا ۵ (قوی ترین)
به همراه کد مطلب به شماره ۰۹۳۸۹۷۰۶۰۴۲ ارسال فرمایید.

سارا دانش‌پناه
عضو انجمن اسلامی دانشجویان
دانشجویی کارشناسی ارشد مهندسی برق

کد مطلب : ۳

شاید برای شما هم اتفاق بیافتد...

بلند درخواست قرار دادن جزو و وسائل دانشجویان به جلو جلسه را داشت دریاوارم، تا شاید بتوانم دوست شفیقم را بیایم. بالاخره جواب داد:
- سلام کجا بایی؟
+ سلام خونه.
- نمیای امتحان؟
+ زوده که مگه امتحان ساعت پنج نیست؟
- امتحان ساعت «دو» هست! زودی خودت رو برسون دارن امضا حضور و غیاب جمع می‌کنند.

این قدر استرس رسیدن دوستم را داشتم که با وجود پخش سوالات حتی نگاهشان هم نکردم و فقط می‌توسیدم با به پایان رسیدن امضاها به جلسه برسد و نتواند امتحان دهد، مدام مصرع «آمدی جانم به قریابت ولی حالا چرا» به ذهنم می‌آمد.

صدای دویدن مبهمنی هی واضح‌تر و بلندتر می‌شد تا این که بالاخره مخاطب شعر شهیریار دقیقاً زمانی که کارشناس پخش داشت با برگه‌ی امضاها می‌رفت رسید.

اینکه تقریباً دو، سه سوال امتحان دقیقاً از فصلی بود که من حتی نگاهش هم نکرده بودم و این که دوستم نیز گذاشته بود دو فصل را که حدوداً نیمی از مباحثت بود، در این دو ساعتی که به خیال خودش وقت دارد بخواند هم، بماند.

اما حقیقتاً جا دارد به رانندگی مادر دوستم دست مریزاد بگویم و همچنین خوب است از استادیار درس که تمام تلاشش را برای معطل کردن استاد و کارشناس پخش کرد تا دوست من برسد، قدردانی کنم.

چرا زمانی که تمام تلاشم را می‌کردم باقی مطالب را در این نیم ساعت مانده به امتحان وارد مغزم کنم، با زمان یادآوری لحظاتی که فرصت یادگیری همین مطالب را بدون استرس در طول ترم و سر کلاس داشتم، مقارن شده بود؟ در حین به ذهن سپردن اجباری سوال و جواب‌های احتمالی امتحان، درخشش اسلامیدهای درسی در آن تاریکی سالان رازی درون ذهنم این نکته را روش می‌ساخت که کاش به جای روپاپردازی و چرت‌های نیامده رفته‌ی بهاری، مبارزه‌ی بیشتری با نفس خویش می‌نمودم و اندوخته‌ای دست و پا می‌کردم.

هرچند متousel شدن به زور جهت پیدا کردن یک جای خالی برای به خاطر سپردن تنها یک نکته‌ی بیشتر در آن استرس و همهمه‌ی قبل امتحان نتیجه معکوس به همراه داشت، ولی باید تمام تلاشم را می‌کردم تا لائق با اتمام حفظ این بخش تنها یک فصل نخوانده باقی بماند. بالاخره با حضور استاد جلسه شکل رسمی به خود گرفت با پخش دفترچه پاسخ‌های کاهی، حساب و کتاب سرانگشتی من برای پیدا کردن اندازه‌ی مناسب دستخط که با اطلاعات ناقص بنده نه دفترچه خالی بنماید و نه دستخط اول دستتانم تداعی شود، شروع شد. این مهارتی بود که اخیراً به آن دست یافته بودم.

- دوستیان نمی‌آید؟
سوال تکان دهنده‌ای که استادیار مطرح کرد و مخاطبش نیز من بودم، محاسباتم را ناتمام گذاشت.

همان طور که با تلفن همراه خود سعی در برقراری تماس با او را داشتم کارشناس پخش با برگه‌ی حضور و غیاب امتحانی، صفاتی دیگری را به مجلس تنش آور امتحانی ما داد. ترجیح دادم ادای ادم‌های ناشنوا را مقابل استادی که مدام با صدای

لطفاً امتیاز خود به این مطلب را از ۱ (ضعیف ترین) تا ۵ (قوی ترین)
به همراه کد مطلب به شماره ۰۹۳۸۹۷۰۶۰۴۲ ارسال فرمایید.

علی شفیعی رونیزی
عضو سابق شورای مرکزی انجمن اسلامی دانشجویان
دانشجوی کارشناسی مهندسی مواد و متالوژی

کد مطلب: ۶

رد پای دانشجو

نگاهی می‌اندازیم. یکم فوریه ۱۹۶۰ چهار دانشجوی سیاهپوست وارد یک سالن غذاخوری می‌شوند. پس از سفارش خود روی صندلی مخصوص سفید پوستان می‌نشینند. به همین دلیل مستول فروشگاه از تحویل سفارش امتناع می‌ورزد و این چهار دانشجو اقدام به تحصن می‌کنند که به تحصن گرینزبورو (شهری در ایالت کارولینای شمالی که این تحصن صورت گرفت) مشهور است. ظرف چند ماه این تحصن‌ها فراغیر شد، سرانجام در سال ۱۹۶۴ قانون حقوق مدنی تصویب می‌شود و طبق آن جداسازی نژادی در اماکن عمومی ممنوع است. البته این تنها جنبش دانشجویی در راستای حقوق سیاه پوستان نبوده است و در سال‌های مختلف اعتراضات زیادی در این راستا انجام شده.

همچنین در برده جنگ ویتنام، دانشجویان آمریکایی حضوری گسترده برای پایان دادن به این جنگ داشتند. همچنین اعتراضات دانشجویی در مسئله جنگ سردن، سلاح هسته‌ای و زندگی اقشار ضعیف جامعه از دیگر فعالیت‌های دانشجویان آمریکایی بوده است و گاه‌ها از شیوه‌های خلاقانه و نامتعارف استفاده می‌شوند. از دیگر اعتراضات مهمی که قابل بررسی است، اعتراضات دانشجویی در ۱۹۶۸ در کشورهای اروپایی است که زمینه این اعتراضات، نارضایتی اجتماعی پس از جنگ جهانی دوم، سلاح هسته‌ای و جنگ ویتنام بود. در فرانسه این اعتراضات موجب منحل شدن مجلس و برگزاری انتخابات مجلس شد. از دیگر اعتراضات مهم دانشجویی؛ مخالفت با سیاست‌های تبعیض نژادی علیه سیاه پوستان و بومیان آفریقا و آمریکا است که به آپارتايد ستیزی معروف است. البته این تنها نمونه‌های کلی و کوچکی از فعالیت‌های دانشجویان جهان است که همگی نشان‌دهنده این اصلاحات، جنبش‌های دانشجویی وارد فاز جدیدی شدند که در پی آن باعث اختلاف سلیقه میان جنبش‌های دانشجویی بود و هر جنبش دانشجویی از آن زمان تا کنون فعالیت‌های در خور توجهی داشته است که نیاز به یک سیر دقیق در این بازه زمانی دارد که از حوزه این یادداشت خارج است. در ادامه به مهمترین جنبش‌های دانشجویی

۱۶ اذر بهانه‌ای است تا اسما از دانشجویان تقدیر شود و این روز به نام روز دانشجو نامگذاری شود. در این یادداشت سعی خواهیم کرد گذری سطحی بر جنبش‌های دانشجویی ایران و جهان بیندازیم.

در دوره دوم پهلوی، بعد از خروج شاه از کشور، فضای بازتری برای بیان اعتراضات بوجود آمد و از سرکوب‌های رضاخانی خبری نبود. ریچارد نیکسون (معاون وقت ریاست جمهوری آمریکا، آیزنهاور) که سال ۱۹۶۹ رئیس جمهود ایالات متحده شد و رابطه خوبی با محمدرضا پهلوی داشت در ۱۶ اذر ۳۲ پس از سقوط دولت مصدق به ایران آمد و همچنین از سرگیری روابط ایران و بریتانیا موجبات اعتراض دانشجویان دانشگاه تهران را فراهم اورده و با حمایت نهضت مقاومت ملی اعتراضات گسترشده شد، و تیجتاً باعث درگیری میان دانشجویان و نیروهای امنیتی و نظامی شده و در پی آن مجروح شدن دانشجویان و جانبختن ۳ دانشجو به نام‌های احمد قندچی (برادر اصغر قندچی، کار آفرین ایرانی)، مهدی شریعت رضوی (برادر پوران شریعت) و مصطفی بزرگ‌نیا گشت. پس از پانزده خداده ۴۲ اشاعه تفکرات امام خمینی در دانشجویان و در سال‌های ۵۰ - ۵۷ با سخنرانی‌ها و گفتارهای شهید مطهری و دکتر علی شریعتی جنبش‌های دانشجویی وارد مرحله تازه‌ای شدند که تأثیر این تفکرات منجر به انقلاب اسلامی ایران و حضور پررنگ دانشجویان در پیروزی انقلاب و پس از پیروزی انقلاب بود.

دانشجویان پیرو خط امام با اشغال سفارت آمریکا و بازیابی استناد امحا شده حضوری مهم در تاریخ روابط ایران و آمریکا ایفا کردند. بعد از روی کار آمدن دولت اصلاحات، جنبش‌های دانشجویی وارد فاز جدیدی شدند که در پی آن باعث اختلاف سلیقه میان جنبش‌های دانشجویی بود و هر جنبش دانشجویی از آن زمان تا کنون فعالیت‌های در خور توجهی داشته است که نیاز به یک سیر دقیق در این بازه زمانی دارد که از حوزه این یادداشت خارج است. در ادامه به مهمترین جنبش‌های دانشجویی

شب رایدار سپری می‌کرد شاهد تمامی این وقایع بود. وی از احوال هم‌اتاقی‌های شیرازی خود و مقایسه با احوال عارفان «اندر بحر مکافسخت مستغرق گشته» و سکوتی عبرت انگیز پیشه کرده و تصمیم گرفت او نیز «سر به جیب مراقبت فرو برد» البته زیر پتو شیرازی دوم پس از بازگشت دوستش تصمیم می‌گیرد یکی از قabilیت‌های ارزنده‌ی موبايلش را به وی معرفی کند. یعنی ساعت که با شرمندگی نشان‌دهنده‌ی ۱:۲۰ با مدد ماجرا از این قرار بود که چند دانشجوی شیرازی و چند دانشجوی تفرشی با یکدیگر هم‌اتاقی شده بودند. شب گذشته شیرازی اول بیدار می‌شود تا نماز صبح بخواند. شیرازی دوم را که در مراحل تعمیق خواب بوده چند بار صدا می‌زند و سپس برای وضو خورده بود در باقی عمر راه سیر و سلوک در پیش گرفته و «دامنی نیز پر می‌کرد هدیه‌ی اصحاب را!» هنوز از علت حادثه معرفتی حاصل نشده و کسی چه می‌داند سایدنداهای غیبی دانشجوی شیرازی را برای نماز شب بیدار کرده باشد... دانشجوی تفرشی هم‌اتاقی آن‌ها که کلا آن

روزی روزگاری در نشست سالیانه انجمن‌های اسلامی در یکی از سخنرانی‌ها صحبت از عالم عارفی شد که به دلیل درجه‌ای از کمال هر شب ندایی در ذهن و روح، او را برای ادای نماز شب صدا می‌زد. با شنیدن این نکته تنها ۳ نفر بودند که از شدت انفجار خنده به پشت صندلی جلوی خود پناه برد و توانایی تمرکز بر ادامه سخنرانی را از دست داده بودند.

ماجرا از این قرار بود که چند دانشجوی شیرازی و چند دانشجوی تفرشی با یکدیگر هم‌اتاقی شده بودند. شب گذشته شیرازی اول بیدار می‌شود تا نماز صبح بخواند. شیرازی دوم را که در مراحل تعمیق خواب گرفتن از اتاق خارج می‌شود. شیرازی دوم که هنوز از عالم هپرتوت به طور کامل فرود نیامده بود چند ثانیه‌ای می‌نشیند و به رویه‌رو خیره می‌شود، چندی بعد نگاهی به گوشی اش می‌اندازد و مجدداً خیره می‌شود.

دانشجوی تفرشی هم‌اتاقی آن‌ها که کلا آن

لطفاً امتیاز خود به این مطلب را از ۱ (ضعیف ترین) تا ۵ (قوی ترین)
به همراه کد مطلب به شماره ۹۳۸۹۷۰۶۰۴۲ ارسال فرمایید.

محسن البرزی
عضو شورای مرکزی انجمن اسلامی دانشجویان
دانشجوی کارشناسی جامعه شناسی

کد مطلب: ۵

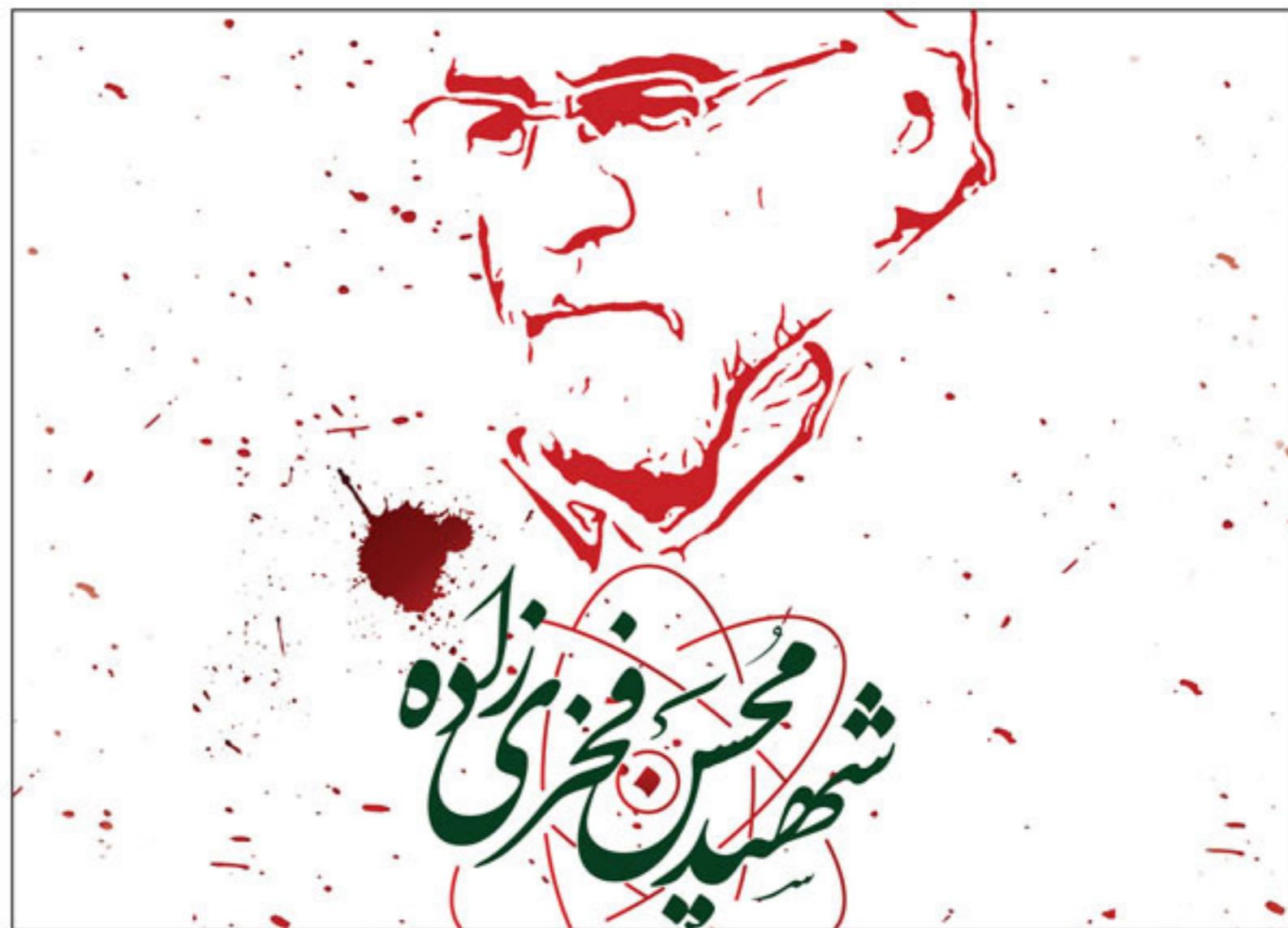
ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيرة أنفسهم

پیگیری می‌کنند، اما به نظر برخی دوره ارمان‌شهر به پایان رسیده، لذا باید واقع‌بین بود، اما به راستی این چیزی غیر از انفعال در پیش روی ما قرار می‌دهد؟ چه بسیاری که حاضر شدند از دانشگاه اخراج شوند، بحث‌های طولانی و خسته‌کننده را پیگیری کنند، انجمن‌های روشنگری برپا کنند و... اما از هدف نامیدند. بله درست است که دانشگاه‌ها ممکن است با نیازهای جامعه سازگار نباشد، اما این نیاز جامعه به روشنگری و مبارزه با ظلم و فساد، هرگز ریشه‌کن نمی‌شود. به امید روزی که بشود با اهتمام جوانان با اراده، جامعه‌ای با سطح بالای مشارکت در زمینه‌های مختلف و گفتمان‌سازی منطقی ایجاد کرد. کافی است به اطراف خود بنگریم تا نیاز به اصلاح و اقدام جدی را پیش بگیریم.

لطفاً امتیاز خود به این مطلب را از ۱ (ضعیف ترین) تا ۵ (قوی ترین)
به همراه کد مطلب به شماره ۹۳۸۹۷۰۶۰۴۲ ارسال فرمایید.

اندک اندک جمع مستان می‌رسد

قله‌های بلند این مسیر را از ما می‌گیرد.
۲. علم را به تنهایی هدف خود قرار ندهید. علم هرچه قدر هم که پیشرفت کند، باز هم تنها یک ابزار است و نیرو و توانی که سبب کار کرد این ابزار می‌شود، از جایی دیگر تأمین می‌شود. البته ناگفته نماند که فهم این جمله برای ذهن‌های ما که مدت‌های است همه چیز را مادی می‌بیند، کمی سنگین است؛ اما در اسلام داریم «لا موثر فی الوجود الا الله»، «لا حول و لا قوہ الا بالله» و این کلمات یعنی آن ابزارها تنها به خواست و اراده یک وجود کار می‌کند و آن وجود ذات مقدس الهی است.

جالب است بدانید شهداً راه علم بسیار به این نگاه پایدار بوده‌اند و هر چه قدر هم در مسیر علم رشد می‌کردند، هیچ‌گاه خودشان را بزرگ و اثربخش نمی‌دیدند. به عبارتی تقویت بُعد علمی‌شان هرگز باعث نمی‌شود که سر سوزنی بر منیت‌شان افزوده شود. در اینجا به ذکر مثالی از شهید حسن تهرانی مقدم (ملقب به پدر علم موشکی ایران) می‌پردازم.
همکارانشان تعریف می‌کنند که ایشان هرگاه می‌خواستند یک تست موشکی انجام بدهند، قبل از آن وضع می‌گرفتند، دو رکعت نماز می‌خواندند و با خدا حرف می‌زدند؛ سپس فرمان اجرای تست را می‌دانند و هرگاه تست با موفقیت انجام می‌شد به تیم سازنده می‌گفتند: «خدا به ما نظر لطف کرد و این ازمايش با موفقیت انجام شد، بیایید از این به بعد نمازمان را اول وقت بخواهیم.» روی تمام موشک‌ها آیه «و ما رمی‌شیم» را می‌نوشتند و قبل از آن اعتقاد داشتند. همیشه درس و کارشان را با توصل و روضه حضرت زهرا(س) شروع می‌کردند و این‌ها همه قطره‌ای بود از دریای معنویت ایشان در مسیر کار و پژوهش علمی.

تأمل کردن در این رفتارها به ما نشان می‌دهد که، پیشرفت در مسیر علمی تنها ممکن به فهم مسائل علمی نیست؛ به عبارتی آهایی که یکی پشت دیگری با سرعتی بیش از ثانیه‌ها می‌آیند از طرفی رهبر معظم انقلاب در جایی می‌فرمایند: «علم با دین و اخلاق است که برای بشریت مفید خواهد بود. علم هر چه قدر هم که پیشرفت کند، اگر از اخلاق و دین فاصله بگیرد به حال بشریت مفید نخواهد بود.»

سوالی که اینجا مطرح می‌شود این است که چگونه درس بخوانیم که ما هم مثل فخری‌زاده‌ها، احمدی روشن‌ها، تهرانی مقدم‌ها، سلیمانی این راه باشیم و در مسیر پیشرفت علمی اگر ما هم حقیقتاً دغدغه رشد علمی کشش‌ورمان را داریم و می‌خواهیم در این راه با تمام وجود تلاش کنیم و کاری را به انجام برسانیم، قبل از شروع کردن باید یقین پیدا کنیم که ما به تنهایی هیچ کاری را نمی‌توانیم بیش ببریم، و در این حالت، ناممی‌دی است که به سراغ ما می‌آید. اما به یاری خدا و توکل بر او می‌توانیم روی یاری خدا حساب کنیم و با دست قدرت او در این راه هر کاری را که خودش به ما توفیق انجام آن را بددهد بیش ببریم.

نهایی کفایت می‌کند برای اینکه بپرسیم: «علم با دین و اخلاق است که برای بشریت مفید خواهد بود. علم هر چه قدر هم که پیشرفت کند، اگر از اخلاق و دین فاصله بگیرد به حال بشریت مفید نخواهد بود.»

سوالی که اینجا مطرح می‌شود این است که چگونه درس بخوانیم که ما هم مثل فخری‌زاده‌ها، احمدی روشن‌ها، تهرانی مقدم‌ها، سلیمانی این راه باشیم و در مسیر پیشرفت علمی ایا همی تقصیرها را گردند استاد خشک و دروس سخت و خارج باشد اما، می‌توانیم در کلامی کوتاه مطرح کنیم که چطور نباید درس بخوانیم یا به عبارتی با چه نگرشی درس خواندن درست نمی‌باشد:

۱. از سر ترس نباید درس بخوانیم؛ شاید بگویید این که واضح است که نباید از ترس کسی درس بخوانیم، اما حقیقت این است که وقتی با خودمان فکر می‌کنیم اگر مدرک نداشته باشیم چه می‌شود، مردم چه می‌گویند یا موقعیت اجتماعی‌مان چه می‌شود و در خیال‌مان وحشت می‌کنیم در برابر پاسخ دادن به این سوالات، این یعنی ما داریم از سر ترس درس می‌خوانیم و این تفکر چنان ما را ذلیل بار می‌آورد که اجازه اندیشیدن به

آن‌ها را ندارد و همه به امید تمام شدن امتحانات می‌کشیدن آن‌ها را ندارد و همه به امید ترم و ترم بعد و ترم‌های بعد...
آنگار که می‌خواهیم فقط دور یک میدان آنقدر دور بزنیم تا بالآخره عمر هم به پایان رسد.

ایا همی تقصیرها را گردند استاد خشک و دروس سخت و کمبود امکانات رفاهی و... می‌توان انداخت؟ یا ...
و اما باز هم ایا مگر می‌شود؟ چه طور باور کنیم که متخصصان و عناصر هسته‌ای و دفاعی ما را بار دیگر...؟

چه طور فریادها در سینه زنجیر شده‌اند؟
پس از شهادت دانشمند هسته‌ای دکتر محسن فخری‌زاده کلامی را از مقام معظم رهبری خواندم که مرا سخت به فکر فرو برد. «نمکشناست حق شهیدا این است که در راهی که آن‌ها باز کرده‌اند حرکت کنیم.» به راستی آیا حرکت کردن در راه آنان صرفاً به معنای دنبال کردن رشته فیزیک هسته‌ای یا نهایتاً رشته‌های تحصیلی خودمان است؟ آیا همین مسئله به

لطفاً امتیاز خود به این مطلب را از ۱ (ضعیف ترین) تا ۵ (قوی ترین).
به همراه کد مطلب به شماره ۹۳۸۹۷۰۶۰۴۲ ارسال فرمایید.

به وقت کتاب

آزادی معنوی

آزادی معنوی مجموعه‌ای است مشتمل بر پانزده سخنرانی از استاد شهید آیت‌الله مطهری که در زمان‌ها و مکان‌های مختلف ایراد شده‌اند و وجه مشترک همه آن‌ها این است که موضوع آن‌ها مسائل معنوی و مربوط به خودسازی و تزکیه نفس است. مطالب کتاب در هشت فصل مرتب شده است و هر فصل شامل یک یا چند سخنرانی است. تاریخ و مکان ایراد هر سخنرانی در ابتدای فصل مربوط ذکر شده است.

هیبت دانشجو

پنج روز بعد، این کارشناس مسائل نفتی به اتفاق لوی هندرسون، سفیر آمریکا در ایران برای مذاکره به دیدن شاه رفت. هور پس از یک اقامت درازمدت ۲۳ روزه در ایران برای بازدید از پالایشگاهها و حوزه‌های مختلف نفتی و گفت و گو با مقامات بلندپایه دولت کودتا، تهران را به مقصد واشنگتن ترک کرد. در ۲۷ مهرماه، وارن، رئیس اداره همکاری فنی آمریکا، چکی به مبلغ ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار به عنوان کمک فنی ایالات متحده به ایران، تسليم علی امینی، وزیر دارایی زاهدی کرد.

دو روز بعد، ۲۹ مهر، آنتونی ایدن، وزیر خارجه انگلیس طی نطقی در مجلس عوام این کشور اعلام کرد: «انگلستان بار دیگر دست دوستی به سوی ایران دراز می‌کند و برای تجدید مناسبات سیاسی میان دو کشور از هر جهت آمده است.»

در واپسین روز مهر به دستور دولت، حکومت نظامی در خوزستان، گیلان، اصفهان و فارس به مدت سه ماه دیگر تمدید شد. در همین روز، مأموران حکومت نظامی مباررت به دستگیری عده زیادی از مخالفان سیاسی و فعالان نهضت ملی کردند. این در حالی است که همان روز، شمار اندازی از زندانیان از جمله دکتر غلامحسین صدیقی، مهندس زنگنه و بهاء الدین کهبدی، آزاد شدند.

نقش نهضت مقاومت ملی در تحولات سیاسی ایران پس از کودتا این تشكل سیاسی یک روز پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در خانه آیت الله سید رضا زنجانی به حضور رجال و شخصیت‌های سیاسی با گرایش دینی و ملی شکل گرفت و به هیچ فرد و گروه خاصی تعلق نداشت و در شهرهای گوناگون و حتی خارج از کشور، شعبه‌ها و شاخه‌هایی متاثر و مرتبط با آن شکل گرفته بود.

خط مشی نهضت در سه اصل:

- * تداوم جنبش مردم و اعاده استقلال ملی؛
- * مبارزه با هرگونه استعمار خارجی (سرخ و سیاه)؛
- * مبارزه بر ضد حکومت‌های دست نشانده خارجی و اعمال فساد، پیش بینی شده بود.

نهضت مقاومت ملی، پایگاه اجرایی و عملیاتی خود را بر روی دو محور دانشگاه و بازار استوار ساخته بود. بازاریان به مثابه پشتونهای مالی و تدارکاتی و دانشجویان که به عنوان نقش افرینان و نیروهای عملیاتی و خط مقدم روابری با رژیم به شمار می‌آمدند.

دانشگاه و دستگیری دانشجویان نه تنها کمکی به بهبود اوضاع نکرد، بلکه به گسترش دامنه بحران و افزایش تنش و تشنج موجود افزود.

هرچند نمایش حاکمیت پهلوی بدین جا ختم نشد و پس از شکستن حرمت و قداست دانشگاه و دستگیری دانشجویان، کودتاچیان برای زهر چشم گرفتن از دانشجویان، شماری از سربازان مسلح را در برابر دانشکده‌های مختلف دانشگاه تهران مستقر کردند. البته در خارج از محیط دانشگاه وضع به مراتب بدتر بود، یک تانک و تعدادی کامیون مملو از نیروهای مسلح و مجهز در حالت آماده‌باش مقابل درب اصلی دانشگاه تهران مستقر بودند و تمامی رفت و آمدّها را زیر نظر داشتند.

در میدان ۲۴ اسفند (میدان انقلاب کوتولی) که در فاصله نزدیک دانشگاه قرار دارد، اوضاع نه تنها عادی نبود، که از دیگر مناطق اطراف دانشگاه بدتر هم بود. سه دستگاه تانک و چند خودرو نفربر و اتومبیل‌های جیپ نظامی در حاشیه میدان موضع گرفته بودند.

تمامی خیابان‌های اصلی و کوچه‌های فرعی متنه به محوطه مستطیل شکل دانشگاه در سایه نگاه مراقب و تیررس مأموران آشکار و نهان نظامی و انتظامی بود. آنان حتی رفت و آمد عابران در پیاده‌روها را به دقت کنترل می‌کردند و از اندک توقف و جزیی ترین کنچکاوی و تأمل آنان نسبت به آنچه در دانشگاه می‌گذشت ممانعت به عمل می‌آوردند.

اما به رغم تمامی تمهیدات حاکمیت نظامی، در این ایام بار دیگر تهران شاهد تظاهرات در خور توجه دیگری بود و این مرتبه فریاد اعتراض نه از دل دانشگاه که از بیرون آن، هوایی چهارراه امیرکوم، مکانی در دو کیلومتری جنوب شرقی دانشگاه، به گوش می‌رسید.

این تظاهرات که از ساعت ۱۰ صبح آغاز شده بود و موجب غافلگیری و برآشتنگی فرمانداری نظامی گردید، با واکنش و عکس العمل سریع نیروی انتظامی و نظامی و تیراندازی هوایی و درگیری‌های پراکنده به منظور متفرق کردن تظاهرکنندگان، همچنین بازداشت شماری از معتبرسان، خاتمه یافت.

پیش به سوی انسداد سیاسی آنچه در روزهای بعد روی داد، فضای سیاسی جامعه، بدینه دانشگاه را ملتهب تر ساخته. ۹ روز پس از واقعه شانزدهم مهر، یعنی ۲۵ مهر، هربوت هبور، مشاور وزارت امور خارجه آمریکا در امور نفت به منظور گفت و گو با دولتمردان ایرانی وارد تهران شد.

با آغاز سال تحصیلی و بازگشایی دانشگاه‌ها در مهرماه، بر اثر خیزش‌های مردمی و تحرکات دانشجویی، اوضاع سیاسی رو به وخامت نهاد. دانشجویان با راهاندازی تظاهرات، پخش اعلامیه و تعطیلی کلاس‌های درس، آشکارا خشم و نفرت خود را نسبت به دیکتاتوری حاکم ابراز داشتند.

در نیمه مهرماه، گروه‌های دانشجویی اعلامیه‌هایی منتشر کردند که در آن بر ضرورت توسل جستن به اعتصاب به مثابه یک حربه در برابر حاکمیت، همچنین لزوم آزادی دکتر مصدق از زندان، رفع توقیف شماری از استادان دانشگاه و سرانجام جانبداری از تظاهرات محروم در بازار تهران، تأکید شده بود.

تهیه و توزیع این اعلامیه‌ها تأثیر ویژه‌ای در فضای سیاسی آن دوره بر جای نهاد، به گونه‌ای که واکنش دولت کودتا را به ارمغان آورد که به شکلی ستایزده اعلام کرد: «دولت در مقابل این گونه تحرکات به شدت ایستادگی خواهد کرد.»

به رغم خط و نشان‌هایی که دولت نظامی برای مخالفان خود، بهویژه دانشجویان می‌کشید، دانشگاهیان با معاضدت بازاریان، خود را برای برگزاری یک اعتصاب گسترده‌اماده کردند و روز ۱۶ مهرماه مصادف با ۲۹ محرم الحرام، زمان و موعد مناسب این اقدام تشخیص داده شد.

اعتصاب آغاز شد و بازار بسته ماند. همان روز دانشجویان به برپایی تظاهرات آرام در محیط دانشگاه مبادرت نمودند. متعاقب آن، فرمانداری نظامی سراسریمه و وحشت زده چند افسر را به همراه چند دستگاه کامیون پر از سربازان تفنگدار به سوی دانشگاه گسیل داشت. سربازان مسلح در جای جای دانشگاه تهران موضع گرفتند و همه جا را زیر نظر قرار دادند. در این روز نیروهای نظامی دست به اقدام کم سابقه‌ای زده و در داخل محیط دانشگاه نسبت به دستگیری شماری از دانشجویان (گفته می‌شود حدود یازده نفر) به اتهام اخلال در امنیت عمومی و برهم زدن نظم، اقدام نمودند.

از منظری، آنچه روز شانزدهم مهرماه روی داد، نخستین واکنش همه جانبه دانشگاه و دانشگاهیان (استاد و دانشجو) در برابر دولت کودتا بود. افزون بر این، برای نخستین مرتبه از زمان تأسیس دانشگاه شدند و به دستگیری جمعی از دانشجویان وارد حریم دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۳، مأموران نظامی مباررت کردند.

چنین رفتاری طی نوزده سالی که از بنیادگذاری دانشگاه تهران می‌گذشت بی‌سابقه بود. بی‌گمان وارد قوای مسلح به محیط

عکس نوشتہ

احمدرضا پیمه‌ای
عضو شورای عمومی انجمن اسلامی دانشجویان
دانشجویی کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

کد مطلب: ۹

مقصد نامعین

دانشگاه نه برنامه و راه مشخص دیبرستان را دارد و نه جو
ضمیمانه آن را، و تحمل هر دو برایم سخت بود. اما بعدها
فهمیدم آدم که نباید همیشه لای پر قو بزرگ شود. همیشه
که نباید تا سال‌ها بعد هم برنامه زندگیت مشخص باشد.
گاهی باید بی خیال باشی، بی خیال از آینده، بی خیال از عقاید
و باورهایی که دیگران آن‌ها را منطق می‌خوانند. وقتی بی خیال
می‌شوی، اشتیاقی برای تغییر و شادی به دست می‌آوری که
تو را از تمام سربالایی‌ها، بالا می‌برد.

دانشجویی به همین چیزهایش خوش است، به همین کشف
و شهودها، به همین حس بی‌فایدگی و تلاش برای مفید
بودن. همین تلاش‌هایست که آدم را متوجه می‌کند و رهنمون
کمال می‌سازد. راحت نیست، راستش را بخواهید اصلاً هم
راحت نیست ولی مگر ما آمده‌ایم که راحت بمانیم؟!

ما زنده به آئیم که آرام نگیریم
موجیم که آسودگی ما عدم ماست
روز دانشجو مبارک...

دست خودم نیست، دوستش دارم!
می‌دانم عاقلانه هم نیست ولی، خب تا به حال چه کسی جواز
دوست داشتنش را امضا کرده که من دومی اش باشم؟ یعنی
اگر بخواهد امضا هم کند دل خود را معلول حکم عقل
نمی‌گذارد، خودش کار خودش را می‌کند. مثل دل من که
نمی‌دانم چرا و چگونه محبت این دوران عجیب و غریب
دانشجویی را به جان خریده. شاید اصلاً به خاطر همین
عجبی و غریب بودنش دوستش دارم. حیف، نمی‌شود از دل
پرسید، یعنی می‌شود پرسید، ولی دل که به عقل جواب پس
نمی‌دهد.

هر روز این‌ور و آن‌ور با بلاتکلیفی، هر روز، صبح تا شب درس
و دانشگاه و حس بی‌فایدگی، واقعاً دل هم عجب جای
گنده‌ای برای خودش دارد که توانسته همه‌ی این‌ها را در
خودش بچاند.

از همان روزهای اول ورودم به دانشگاه متوجه یک تفاوت
عمده دانشگاه با دیبرستان شدم و آن هم این بود، که

لطفاً امتیاز خود به این مطلب را از ۱ (ضعیف ترین) تا ۵ (قوی ترین)
به همراه کد مطلب به شماره ۴۲۰۹۳۸۹۷۰۶۰ ارسال فرمایید.

روحانی: در سال ۱۴۰۰ دلار ۱۱ هزار تومان می‌شود.

– چرا امسال یا پارسال نشد؟ چرا ۱۴۰۰؟
– سال ۹۶ دروغ دلار ۶ هزار تومانی را گفتید و حالا
وعده دلار ۱۱ تومانی می‌دهید؟

#انتخابات_۱۴۰۰

افسانه بودجه ۱۴۰۰ با خیال‌بردازی و بی‌مسئولیتی و
عمل به یک شعار بسته شده است:

– دولتی چاق‌تر و جیب مردم خالی‌تر

 Javad Zarif @JZarif

به اردوغان نگفته بودند شعری که به غلط
در باکو خواند مربوط به جدایی قهربی
مناطق شمالي ارس از سرزمين مادريشان
ایران است!

آيا او نفهميد که عليه حاكميت جمهوري
آذربایجان سخن گفته است؟

هيچکس نمی‌تواند در باره آذربایجان عزيز
ما صحبت کند.

ظريف: هيچکس نمی‌تواند در باره آذربایجان عزيز ما
صحبت کند.

– واکنش قوه رئيسي: رئيسي دبلوماسي و
وزير خارجي: هر روز در مورد معادلات به اظهارات اردوغان.

لشناهمناهه

مدیر مسئول: علیرضا فرخی

سردبير: سیدمهدي رجائي نسب

هیئت تحريري:

علیرضا زارع، علی شفیعی روئیزی، محسن البرزی،
حسین احمدی، احمد رضا بهمنی، علیرضا
شاهسوندی، نرجس حریری، سیده ریحانه معین، سیده
کوثر هاشمی‌زاده، نرجس شیخ‌پور، سارا دانش‌پناه

طراح و صفحه‌آر: محمد مهدیان فر

شهید لشناه

شهید مرتضی مطهری:
نسل جوان، افکار و
ادراکات و احساساتی دارد
و انحرافهایی؛ تا به
دردش یعنی به افکار و
ادراکات و احساساتش
رسیدگی نشود، نمی‌شود
جلو انحرافاتش را گرفت.
اتفاقاً دیگران از راه
شناختن درد این نسل،
آن‌ها را منحرف کرده‌اند و
از آن‌ها استفاده کرده‌اند.